

פרשת תולדות

בראשית פרק כה:

(כב) ויתרצצו הבנים בקרחה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ה': (כג) ויאמר ה' לה שני גימ גימם בבטןך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר:

רד"ק:

(כב) ויתרוצצו - כשנוצרו והגיעו לזמן התנועה היו מתנועעים מאד עד שנדמה לה שהיו רצים זה לעומת זה: ותאמר אם כן - אחר שהרגשה בעצמה זה השנוי תמהה בעצמה ושאלה לשאר הנשים אם יש אשה שיקרה לה כך, ואמרו לא, אמרה אם כן למה זה אנכי משונה משאר הנשים בזה:

רש"י:

(כב) ויתרוצצו - על כרחך המקרא הזה אומר דורשני, שסתם מה היא רציצה זו וכתב אם כן למה זה אנכי רבותינו דרשוהו לשון ריצה, כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב רץ ומפרכס לצאת, עוברת על פתחי עבודה זרה עשו מפרכס לצאת. דבר אחר מתרוצצים זה עם זה ומריבים בנחלת שני עולמות: ותאמר אם כן - גדול צער העבור: למה זה אנכי - מתאוה ומתפללת על הריון: ותלך לדרוש - לבית מדרשו של שם: לדרוש את ה' - שיגיד לה מה תהא בסופה:

כלי יקר:

(כב) ויתרוצצו הבנים בקרבה וגו'. רציצה זו היה שבעבורה על פתח בית המדרש של שם ועבר יעקב מפרכס לצאת ועשו מעכב על ידו, ובעבורה על פתח עבודה זרה עשו מפרכס לצאת ויעקב מעכב על ידו, והיא סברה שאין הדבר כן אלא וולד אחד בבטנה ורוצה לצאת בין לפתחי בתי מדרשות בין לפתח עבודה זרה ואם כן חס ושלום שמא שתי רשויות יש, לפיכך אמרה למה זה אנכי כי כמוני כשאר נשים עובדי עבודה זרה ומה יתרון יש לי עליהם אם חס ושלום שתי רשויות יש, לפיכך ותלך לדרוש את ה' רצה לומר לדרוש אחר מציאות ה' ממש מהו:

אור החיים:

(כב) ויתרוצצו הבנים וגו'. צריך לדעת אומרו ויתרוצצו. גם אומרה למה זה אנכי. ורש"י פ' אם כן גדול צער העיבור למה זה אנכי מתאוה ומתפללת על ההריון ע"כ. ופירושו ז"ל אין הדעת מסכמת עליו שתמאס הצדקת בהריונה לצד הצער, גם במה נחה דעתה כאמור לה האלהים ב' גימם וגו' וכזה לא יוסר צערה. ורז"ל דרשו דרשות הרבה אבל פשט הכתוב לא נודע. אכן פשט הכתוב הוא ויתרוצצו לשון ריצוץ פירוש היו נדחקים ביותר כשיעור שיהיו מתרוצצים ולא יתקיימו במעיה וזה יורה כי הריונה אינו מתקיים, ותאמר אם כן למה זה אנכי פ' זה מורה באצבע חוזר אל ההריון למה אנכי הרה לריק יגעתי, ותלך לדרוש את ה' פ' לבקש רחמים על קיום הריונה ולדעת דבר הסובב הפסדו כי מן השמים לא יעשו נס לשקר שתפקד בדבר שאינו מתקיים, ולעולם לא הקפידה על צער ההריון כי הצדיקים יסבלו צער גדול בעולם הזה לתכלית טוב הנצחי:

(כג) ויאמר ה' לה וגו'. מקרא זה רבו בו הפירושים ועודנו בר נתינת טעם ותכלין בדרך אור ישר, והוא כי בא להשיבה על חששתה שאין הריונה מתקיים לרוב דחקם והודיעה סיבת הדוחק אשר ידחקו זה את זה ויתעצמו זה על זה כי משונה הריון זה מכל הריון שבעולם כי כל הריון שיהיה מב' יהיו הב' נוחים וטבעם שוה כאומרו (שיר השירים ז ד) תאומי צביה וידורו יחד בבטן מה שאין כן הריון, והטעם הוא כי ב' גימם בבטןך כל אחד מהם הוא בחינת גוי אחד, ועוד להם שהם עצמם הם מלכים ומלכותם נמשכת לעולם והוא אומרו וב' לאומים. וכל זה לא יסובב להתרוצץ בבטן אם היו במזג אחד כטבע התאומים אלא שהם משונים מטבע התאומים כי מהבטן עצמו אינם נוחים זה לזה ומשונה מזגם וטבעם, והוא אומרו ממעיך יפרדו, ואמר ממעיך ולא אמר במעיך לומר כי תמיד הם מפורדים והתחלת הפירוד ממעים, ובאמצעות ענין זה הוא השינוי המופלא לא לצד כי אין בטנה ראוי להריון מתרוצצים הבנים:

ואומרו ולאום מלאום וגו', פי' עוד יש להם דבר שיגרום הרחקת הכנת ההתגוררות יחד כי כל אחד מהב' מלכים חזקו ואמצו הוא מלאום שכנגדו על דרך אומרם ז"ל (מגילה ו א) לא נתמלאה צור אלא מחורבנה של ירושלים, וכיון שכל אחד מהם רוצה במפלת חבירו כדי שיגדל ממנו זה ירחיק האחוה והתיאום יחד: ואומרו ורב וגו' רבו בזה הפירושים ואין דבר מספיק באמיתות הכתוב. ולדרכנו יבא על נכון, הכונה בא לומר כי מלבד שיתגדל אחד במפלת חבירו גם צריך הנופל להשתעבד לפני המתגדל ממנו ולא די לו נפילתו וראות טובו ביד אויבו אלא שיכוף כאגמון ראשו לעובדו ובזה תפליג הרחקת האחוה ותעצומת השנאה, ועל זה נאמר (כתובות עב א) אין אדם ונחש דרים בכפיפה אחת. וזאת סיבת שינוי ההריון. וכפי דרך זה אומרו ורב יעבוד צעיר אין הכונה באומרו רב וצעיר בייחוד על יעקב או על עשו אלא על אשר יהיה רב בזמנו ועל אשר צעיר בזמנו, כפתור ופרח:

מלבי"ם:

ויתרצו הבנים בקרבה. כמו שהאדם נכרא מורכב מגוף ונפש... לזה יצאו עשו ויעקב להיות דוגמא אל הכלל, זה לעומת החומר וזה לעומת הצורה, וכמו שראוי שהצורה תמשול על החומר מצד מעלתה וכן רב יעבד צעיר, וכמו שהחומר קודם לצורה בזמן ואחרון במחשבה, כן יצא עשו קודם ליעקב ומוכן שיעקב ימשול בו, וכמו שבראשית ימי האדם ימשול החומר ואחר כך תמשול הנפש כן וידו אחזת בעקב עשו, וכמו שהאדם לאדם אם יזכה תמשול הנפש על הגויה ובהפך ימשול הגוף על הנפש, כן אם יזכה יעקב ימשול על עשו ואם לא ימשול עשו, ולזה כמו שהנפש והגויה הם במריבה ונגוד תמיד מלדה ומבטן ומהריון, כן התרוצצו הבנים בעודם בבטן אמם.

נתיבות שלום:

ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרוש את ה', ויאמר ה' לה שני גוים בבטןך ושני לאומים ממעיך יפרדו וגו' ורב יעבוד צעיר, ובאור החיים הק' מקשה איך יתכן שצדקת קדושה כרבה תאמר אם כן למה זה אנכי בגלל הצער והיסורים כדפירש"י, ועוד מקשה מה תשרובה השיב לה הקב"ה שני גוים בבטןך, על הצער והיסורים שהיא טובלת.

אכן כפי' הענין כדאי' בתורת אבות ועוד ספה"ק, הדנה המחשבות נקראים בנים, והו' ענין ויתרוצצו הבנים, ששני סוגי מחשבות התרוצצו בקרבה מחשבות קדושות ומחשבות טמאות. וכמוכא ברש"י

מחז"ל שכשהיתה עוברת ליד מקום קדוש היה יעקב מפרסם לצאת וכשהיתה עוברת על מקום טמאה היה עשו מפרסם לצאת, והיינו כי המחשבות היו אצלה מעורבים טוב ורע. ותאמר אם כן למה זה אנכי, כלומר שאם זה כן שהוא עירוב טוב ורע למדה זה אנכי, שהרי כל פגם עין הדעת היה עירוב טוב ורע, והאבות הק' המשיכו את עולם התיקון וכל עבודתם היתה לטהר את עירוב הטוב והרע, ואם כן זה שלה הוא תערובת טוב ורע למה זה אנכי. ותלך לדרוש את ה' ויאמר ה' לה שני גוים בבטןך, פי' אין זה כן אחר שהטוב והרע מעורבים בו, אלא שני גוים בבטןך, אחד שכולו ממקור הטוב ושני שכולו ממקור הרע, ובוה נחה דעתה.

ומרמזו בזה ע"ד העבודה, ושני הגוים הם שני היצרים שיש באדם, יצר הטוב ויצר הרע, שכן קבע הקב"ה את סדר העולם שתהיה מלחמה תמידית בין יצר הטוב ליצר הרע. והתכלית היא כאומרו ורב יעבוד צעיר, רב הוא היצ"ר שבא הראשון, כמד"כ לפתח חטאת רובץ שמיד עם לידתו של אדם נולד עמו היצ"ר שבקרבו, ואילו היצ"ט נקרא צעיר שמגיע אליו אח"כ בהיותו בן י"ג שנה כשנכנס לשתו הי"ד. וכמש"כ הגה"ק רבי חיים ויטל. כפי' אור לארבעה עשר בודקין את החמץ, שמרמז לראשית שנת הי"ד של האדם שאז בא אליו היצ"ט ואו בודקין את החמץ לעקור את הרע. והתכלית היא ורב יעבוד צעיר, להכניע היצ"ר תחת היצ"ט. ויצא הראשון אדמוני כולו כאדרת שער, ראשון היינו היצ"ר שבא מיד כשאדם נולד, אדמוני מורה על תאוות ורתיחת הרס לעבירה. ויקראו שמו עשו. עשו מלשון עשוי, שהוא עשוי ומושלם, שכבר עם לידתו של אדם היצ"ר שלו כבר עשוי ומושלם בתכלית השלמות שלפתח חטאת רובץ. ואחריו כן יצא אחיו, הוא היצ"ט שבא רק אח"כ בשנת הי"ד, וידו אחות בעקב עשו כלשון התורה אבות שאחיו אותו בעקבו "ואל ער עם ניט צוטרעטן", שחלק הרע לא ירמוס את חלק הטוב. ומרמזו כ"יודו" לשת הי"ד, שאז ידו אחות בעקב עשו להכניע את הרע שבקרבו.

וי"ל עוד כפי' אומרו וידו אחות בעקב עשו ויקראו שמו יעקב. כהקדם מה שצ"כ כמה שקרא שמו יעקב ע"ש וידו אחות בעקב עשו, הרי אחיות ידו בעקב עשו היתה רק בעת ההיא ואינה דבר תמיד, ומדוע איפוא קרא הקב"ה את שמו יעקב ע"ש זה דמשמע שהוא ענין נצחי, וכן צ"ב מדוע קרא שמו יעקב ולא עקב. וי"ל בזה, כדאיתא בספה"ק דעק"ב ר"ת ק"דש ע"צמן ב'מותו, והוה וידו אחות בעק"ב עשו, שבענין זה של קדש ע"צמן בטוהר מתנהלת המלחמה העיקרית בין יעקב לעשו. וזה אומרו ורב יעבוד צעיר, שלכאורה מה שייך הבטחה שרב יעבוד צעיר היינו שהנצחון יהיה לצד היצ"ט, הרי יש לאדם בחירה בין רע לטוב. אלא כאמור שהדברים מוסבים על הקרב העיקרי הטכריע עם היצ"ר שהוא בענין קדש ע"צמן ב'מותו, דאם

בעניני איסור מתיירא האדם לעבור עליהם מפני העונש ומפני השכר, אבל עניני היתר הריהם בלתי לה' לבדו. ותכלית כל התורה והמצוות היא ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך, שזהו מקור ושורש ענין קדש ע"צמן ב'מותו שהוא שוקל מהו רצון ה', והוהי תכלית התורה. והוה הכת שרב יעבוד צעיר, באם יהודי מקדש עצמו כמותו שזהו רק משום רצון ה', מובטח לו שרב יעבוד צעיר, שהנצחון יהיה לצד היצ"ט והרע יכנע אליו. ונכלל בוה דאף שלכאורה ערף כוחו של יצ"ר דהוא ראשון שמיד עם לידת האדם לפתח חטאת רובץ, אעפ"כ ורב יעבוד צעיר, כמו של הטוב הוא יותר חזק, שהמלחמה היא אמנם קשה ביותר אבל הנצחון הסופי הוא בידו של יהודי, שאם מקדש עצמו ב'מותו מ'כניע בוה את כח הרע המושרש בו מיום הילודו.

והוא ע"ד שביארנו במאה"כ והיה עקב תשמעון וגו' ושמר ה"א לך את הבית וגו' ואהבך וברכך, שלא מצינו באף מקום בתורה ברכה כזו בלשון "ואהבך", שבדרך כלל הברכות הן ונתתי גשמיכם בעתם וכיו"ב, ומדוע כאן נאמר ואהבך. אכן פי' והיה עק"ב תשמעון הוא ג"כ שמקדש עצמו כמותו והיות שהוא עושה זאת רק מתוך אהבת ה' ולא מחמת שום מניעים אחרים שהרי אין ע"ו שכר ועונש, הרי מדה כנגד מדה, הקב"ה נותן לו אהבתו ואהבך. ואם איתא בפרי הארץ שכל הנאה גשמית שאדם נהנה אפי' של היתר הר"ז נגזן מפריד אלוף, שעושה מסך המבריל בין יהודי להש"ת, הרי כמו כן להיפך, שכאשר יהודי מקדש עצמו כמותו הריהו מתקרב ע"ו להש"ת. ועל כל פשעים תכסה אהבה, כאשר יהודי מוסר להש"ת מעצמו, מהדברים שנפשו מתמתן, ולא מחמת העונש אלא מפני שכן רצונו ית', או על כל פשעים תכסה אהבה, וזוכה לואהבך, ומובטח לו שרב יעבוד צעיר. וע"ו נאמר וידו אחות בעקב עשו, שזהו הכח ליהודי מהקב"ה לעמוד כנגד כח הרע והתאוות שלא ירמוס אותו.

וכן זה כל ימי חיו של יהודי, בבחינת ויתרוצצו הבנים בקרבה, ויש שגם לאחר עשרות שנים שעובר להש"ת שרב עומר האים בפני מצב

שלכאורה א"א להכין זאת שיהיה יצה"ר כזה קודם כל נדרי ואצל הכרדיצ'בער הק', אלא שתכלית רצון ה' נתקיים בזה, שרצונו ית' הוא שרב יעבוד צעיר, וכ"ש שגם בעניינים שלא אסרתם התורה אלא שאינם לרצון ה'.

ולכן ויקרא שמו יעקב. עק"ב הוא קדש עצמך בטוהר, והאות י' שכתחילה, ענינה כמו שמצינו עוד כיעקב דכתיב לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלקים ואנשים ותוכל, שגם כזה לכאורה היה צ"ל שראל, אלא שענין הוי"ד הוא כמו שמצינו בפר' נחם שבכל שמות משפחות השבטים הוסיף עליהם ה"א ויר"ד, ופירש"י שהטיל הקב"ה שמו עליהם להעיד על קדושתם, וזהו שאמר דוד שכתי יזה עדות לישראל להודות לשם ה', שהקב"ה התם עליהם בשם ה' להעיד עליהם. ועד"ו היא הוי"ד שבשם יעקב, שהקב"ה חותם בשם ה' על קדש עצמך כמותו, ויקרא שמו יעקב. ודבר זה הוא נצחי, שונה המטרה והתכלית של יהודי בעולם.

של ויתרוצצו הננים בקרבה, שעדיין לא נשבר כח הרע שבקרבו. ודבר זה שובר מאד את האדם וגורם לו ליפול ברוחו, שהרי כבר הרבה שנים הוא עובד את השי"ת ומנצח את יצרו ועתה שוב מתכרר לו שהרע עדיין שולט בו. לכך כתבה התורה וידו אוחות בעק"ב עשו, שזהו כח האחיזה של יהודי לבטל כח הרע אשר לפתח חסאת רובך, שבאמצעותו ישיג את הנצחון שרב יעבוד צעיר. וזהו כל תכלית רצון ה', שתהיה ירו אוחות בעק"ב עשו, לקדש עצמו כמותו לו. ועוד יש לדעת בזה, שהרי באמת איתא בספסוף"ק המשכון שאם האדם כבר ניצח את יצרו לשם מה יש לו עוד לחיות בעולם. אלא תכלית רצון ה' היא שיהודי ילחם כל ימיו להכניע את הרע תחת הטוב, שרב יעבוד צעיר, ותמיד תהיה ירו אוחות בעק"ב עשו, וזהו התפקיד כל התיים וזהו תכלית כל התורה. וכמסופר על הרה"ק מברדיצ'וב אשר פ"א קודם כל נדרי בא אליו היצה"ר לפתותו לעבירה התמורה ביותר רח"ל, ואמר שנתן לו דחיפה כזו שהשליך אותו מעוד עשרת אלפים יהודים.

הכתב סופר:

ואחד צדיק יש בו תורה ויראת שמים עכ"פ לא לריק התפללה ולא לבהלה תלד. ולנסות דבר זה הלכה לדרוש את ה' להתפלל, וזה יהי אכן הברוך, אם שנים יהיו ואחד מהם יהיה צדיק גמור שיש בו תורה, ויראת שמים תקוע בלבו, יהיה מפרנס לצאת גס להתפלל, אבל אם רק אחד הוא שיש בו תורה ויראת אלקים אין לו, ותכלית לימרו רק להשיג על ידו תענוגי הנאות עולם הזה, לא יפרנס לצאת להתפלל, כי תפלה מה זו עושה לו. וכשנכנסה לדרוש את ה' זו תפלה ואחד מפרנס לצאת להתפלל, או הבינה כי שני גוים בכטנה. והיינו ויאמר לה ר' רמו רמזו לה בזאת מאת ה' ע"י שרצה יעקב לצאת ולהתפלל כי שני גוים בכטנה ואחד יהי צדיק גמור ואחד רשע גמור, כנ"ל.

נפשו חשקה בתורה, וריו ומטהר להקדים לבית המדרש, ואחד רשע ברשעו יהיה מן הממהרים ומשכימים לילך אחר תאוה ושדירות לכו כל יאחר. וזה הרמז שהתרוצצו בקרבה להקדים ולצאת כל אחד לדרבו, זה פורש לחיים וזה למותה. ואומר, כי רבקה לא ידעה והיתה מסופקת בדבר אם הם שנים אחד צדיק ואחד רשע, או אולי רק אחד הוא ויהי נפשו חשקה ועוסקת בתורה לתכלית עולם הזה לעשות עטרה להתגדל בה וקדרום לחפור בה, אבל אין בו יראת שמים ויראת חטא קודמת להכמתו, ואחר שיצא מבית המדרש הוא כאחד מהפחותים ופוחזים הולך ומשתוקק למלאות תאוה נפש כאין מתג ורסן. ואם כן הוא, היה טוב לה יותר אם לא התפללה כלל על בניס, כי הלומד שלא לשמה נוח לו שלא נברא, אבל כשהם שנים

יד) כפתיחה "שם משמואל" לשר"ח כתב סופר, הובא "פתיחה" שאמר הכת"ס לתלמידי הישיבה, ושם נאמרו דברים אלו ביהר ביאור. וז"ל: ויתרוצצו הננים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי, ופירש"י למה זה אנכי מתאהב ומתפלל על הרינון, ותלך לדרוש את ה' לבית מדרשו של שם ועבר שיגיד לה מה תהי בסופה. והרמב"ן כתב דלא מצא דרישה אצל ה' רק להתפלל, כמו דרשתי את ה' ועניי [תהלים לד, ה]. ולכן פירש ותלך לדרוש להתפלל, עיין בו. ונראה לי על פי פ"י הרמב"ן, הנה כתב רש"י על הפסוק ויתרוצצו בשם רכותינו כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב מפרנס לצאת, כשהיתה עוברת על פתחי עכו"ם עשוי מפרנס לצאת, והי זה לה לרמו מן השמים כי יהי אחד צדיק ואחד רשע, וצדיק זה יהי

הנאום והדרוש:

לאור דברים אלה מסבירים הם את הפסוק "ותלך לדרוש את ה'" (שם שם, כ"ב) — שרבקה דאגה מאד ממצב מיוחד כזה, שהילד מתפרנס לצאת גם לבית המדרש וגם לעבודה וזה וחשבה שזה ילד אחד ויהיניק את החבל בשני ראשיו, יהיה אדם צבוע ודו־פרצופי בפסחו על שתי הסעיפים, לדי ולעבודה וזה גם יחד. היא הכירה היטב את אחיה לבן שהיה סמל הצביעות והרמאות, אחד בפה ואחד בלב, כמו שכתוב: "ולרבקה אחי, מאי אח? רבי אליעזר אומר: שכל הזוכרו אומר את, אוי (מדרש גדול), "ושמו לבן" — מלובן ברשע (ב"ר ס'), שכל אורה הבא אצלו הוא מלבין ומביישו, נתן לו סעודה וחזור ושואל דמות. — וכאן הוא מכריז: "בא ברוך ד' ואנכי פניתי הבית" — מעבודת אלילים, בידעו שעבד אברהם לא יכנס לבית שיש בו עבודה וזה, ויפסיד על ידי כך את מעותיו של אליעזר, כי אמר עשיר הוא זה ונתן עיניו בממון (רש"י). ולכן גדול היה צערה אם חלילה גם בנה שיוולד לה יהיה כהתנהגותו דוגמת לבן ויתרוצץ גם לפה וגם לשם, וכשאמרו לה "שני גוים כבטנה" נרעצה במדת־מה על דאגתה הראשונה.

ויתר'צצו ויפניו בקרבה... כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר, יעקב רץ ומפרכס לצאת, עוברת על פתחי ע"ה, עשו מפרכס לצאת (רש"י). למה רצה יעקב לצאת כשעברה על פתחי תורה, הרי ילד במעי אמו "מלמדין אותו כל התורה כולה" (נדה, ל). ומדוע העדיף בית מדרשו של שם ועבר? — כנראה, שקשה לצדיק להיות בכפיפה אחת עם עשו, אפילו כשנזא לומד תורה מפי מלאך.

הרב יוסף נחמיה קורניצ'ר:

פירש"י ז"ל, למה זה אנכי מתאוה ומתפללת על הריון, ועיין רמב"ן ז"ל שכתב על זה שאיננו נכון, והדוחק מבואר כי אחרי שכבר מעוברת היתה מאי טעמא לומר למה אנכי מתאוה ומתפללת על הריון, והנ"ל בעזה"ה ע"ד הפשט, מן הידוע כי העקרות המצפות ומיחלות זמן רב להפקד כמעט מתיאשות מתקותם, עד שבבוא עת פקידתן ומתעברות, וכבר מרגישות איזה שנויים בגופן, לא תעלה על דעתן שכבר הגן מעוברות, ועדיין עומדות בתפלה; וכבר אתרש הרבה פעמים, כי נשים כאלו, באשר לא ידעו שלו בבטנם, תלו הדבר באיזהו חולי שנוי וסת, ושאלו ברופאים ועסקו ברפואות, וכמדומה לה שמכתה אנושה כי הרי למרות כל הרפואות ראשה ואבריה כבדים עליה ובטנה צבה מדי יום ביומו, עד שלאחר כמה ירחים לתמהון לבבה נתברר לה ע"י הרופא כי היא מעוברת, פשוטה כמשמעה, וככל החזון הזה אירע לרבקה אמנו ע"ה, אחרי שכבר שהתה עשרים שנה ולא ילדה, אם כי בצדקתה ובטחונה ודאי לא פסקה מיחל לחשועת ה', בכל זאת כאשר הרתה וכבר התרוצצו הבנים בקרבה, עדיין היא עומדת מתאוה ומתפללת על הריון, כי לא האמינה ולא עלה על דעתה שכבר נפקדה לטובה (בשגם מה שאמרו חז"ל, שאיילוגית היתה, וגם מעיקרא לא היה לה אורח כנשים, א"כ לא היה לה ראייה מסלוק דמיה שהיא מעוברת, כמובן) ואם הרגישה כאב בבטנה תלתה הדבר בחולי, ובאשר הכאב הלך הלך וגדל יום יום, שפטה כי מכתה אנושה, אז אמרה א"כ למה זה אנכי מתאוה ומתפללת על הריון, כי לפי מה שהיא לקויה במעיה אפשר תסתכן בהריון ולא תעצר כח להוליד זרע של קיימא, ע"כ ותלך לדרוש את ה', ורק אז נודע לה מפי הנביא כי כבר היא מעוברת ולא חולה היא כלל, אלא שני גיים בבטנה.